

POSUDEK KONZULTANTA DIPLOMOVÉ PRÁCE

Jméno diplomanta:	Lucie Janíčková
Téma práce:	Zásada superficies solo cedit
Rozsah práce:	88 stran vlastního textu, dle čestného prohlášení autorky je rozsah práce 237 096 znaků tj. 131,72 normostran.
Datum odevzdání práce: 12. 6. 2020	

- 1. Aktuálnost (novost) tématu:** Zásada superficies solo cedit je tradiční zásadou soukromého práva vyjadřující právní prvenství pozemku. Pozemek je skutečnou, stvořenou nemovitostí, která na rozdíl od ostatních nemovitých věcí není výtvorem lidského stavebního či legislativního úsilí. Bez ohledu na hodnotu investic do věcí, které se stávají součástí pozemku, je jeho právní prvenství legitimní z důvodu nenahraditelnosti a především výchozí podmínky pro jakoukoli stavební činnost. Výslovné zavedení superficiální zásady do občanského zákoníku, včetně souvislostí z toho vyplývajících (liniové stavby, právo stavby, povaha některých objektů) s sebou přináší literárně výrazně zkoumanou oblast, ovšem s tím, že ustálených názorů a způsobu řešení mnohých praktických otázek, nebylo dosud dosaženo. V tomto kontextu je potřeba volbu tématu kladně.
- 2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody:** V předložené práci autorka prokázala značný historickoprávní i pozitivistický přehled (římské právo, kodifikace římského práva, ABGB, Vládní návrh z roku 1937, OZ z roku 1950, OZ z roku 1964 a OZ z roku 1991, OZ 2012, veřejnoprávní předpisy související s problematikou. Výraznou argumentační oporou v části věnované recentnímu právnímu stavu je pečlivě vybraná judikatura Nejvyššího soudu ČR. Z teoretického hlediska bylo využito především standardních interpretačních metod (analýzy, deskripce a syntézy). Navíc bylo značným způsobem využito metody historické resp. historické komparace. Soudobá komparace byla provedena srovnáním tuzemské a rakouské právní úpravy.
- 3. Formální a systematické členění práce:** Rozsáhlý text diplomové práce je přehledně rozčleněn vedle úvodu a závěru do čtyř kapitol. Autorka správně akcentuje římskoprávní genezi zásady a to od dob archaického římského práva až po justiniánskou kodifikaci. Autorka využila zásadních romanistických zdrojů (Gaiova učebnice ve čtyřech knihách, kodex Gregoriánův a Hermogeniánův). Historický vývoj právní úpravy superficiální zásady na území českých zemí včetně Vládního návrhu z roku 1937 je analyzován až do přijetí současného zákoníku v kapitole druhé. V souladu s očekáváním a cílem práce spočívá její těžiště v třetí kapitole, kde autorka systematicky analyzuje základní prvky zásady (věc, nemovitá věc, součást) a následně výjimky z této zásady. Jednotlivé kapitoly jsou členěny na drobnější podkapitoly a kratší části. Názvy kapitol i podkapitol plně obsahově koreस्पodují s názvem kapitol. Kladem práce jsou přesahy do veřejnoprávní sféry. Tím je podmíněno využití řady veřejnoprávních předpisů souvisejících se zásadou superficies solo cedit. Čtvrtá kapitola je zaměřena na komparaci s rakouskou právní úpravou.
- 4. Vyjádření k práci:** Předložená práce je zdařilým zpracováním zvoleného tématu. Autorka zvolila historizující koncepci práce. Historické proměny jsou plně využity pro komparaci se současným právním stavem. Z práce je patrné, že nikoli vše, co je pevně spojeno se zemí, je součástí povrchu (pozemku). Rozsáhlý soubor výjimek je vytvořen dvěma okruhy skutečností a to jednak jistá setrvačnost veřejnoprávní úpravy, která v gramatickém výkladu stále zůstává v době předcházející účinnosti OZ 2012 (rybníky – zákon o rybářství). Druhá skupina výjimek vychází ze samotného znění OZ. Jedná se o entity, jejichž samostatnost je pro aplikaci práva uchopitelnější (inženýrské sítě,

studny, elektrické přípojky – ve vlastnictví zřizovatele str. 64). Autorka tuto dichotomii respektovala i v systematicke své práce. Závěry řádně argumentuje citací recentní judikatury Nejvyššího soudu. Autorka neopomněla znovuzavedení superficiální zásady do katastru nemovitostí.

Diplomantka patřičně využila komparaci s rakouskou právní úpravou. Zde sice nelze na úrovni OZ předpokládat ve srovnání s rakouskou úpravou očekávat zásadní komparační zjištění. Komparace má však význam z důvodu, že rakouská úprava resp. o.z.o byl inspirativním zdrojem současného OZ. Ten nepřevzal zcela opačnou koncepci vymezení nemovitých věcí v § 293, ale nepochybně svým kazuistickým vymezením nemovitosti v ustanovení § 295 a 296 přispěl k širokému pojetí i této zásadní kategorie věcí. Samotná superficiální zásada je vyjádřena v § 297.

Napříč prací autorka vyslovuje kritické a hodnotící názory, které řádně argumentuje (např. problematika rybníka a přechodných ustanovení, právo stavby, movité stavby, přestavek, stroj).

5. Kritéria hodnocení práce:

Splnění cíle práce	Cíl práce vymezený na straně 1 v odst. 2 nahoře a v dalších dílčích otázkách byl splněn a je rozveden v samotném závěru práce. Kritické poznatky jsou shrnuty v závěru práce.
Samostatnost při zpracování tématu	Autorka prokázala schopnost pracovat samostatným a tvůrčím způsobem. Generátor shod Thesis vykázal shodu nižší než pět procent v počtu 694 dokumentů). Systém Turnitin (povšechná podobnost vykázal shodu 36 procent z celkového počtu 121 segmentových zdrojů). Statisticky výraznější odchylky jsou pouze v prvních dvou segmentech (první segment 14%, 2. 2%, 3. 2% a 4. 2% je podmíněn obvyklou citací zákonů, obvyklých právních spojení a literatury, tolik platí i o dalších segmentech)
Logická stavba práce	Práce má vysoce zdařilou a přehlednou logickou strukturu.
Práce s literaturou (využití cizojazyčné literatury) včetně citací	Při zpracování předložené práce byl využit značný počet domácích (celkem 38, vedle toho 28 časopiseckých) i zahraničních zdrojů (celkem 3) včetně dalších zdrojů (celkem 3). Výrazná je práce s judikaturou (celkem cca tři desítky rozhodnutí rozhodnutí). Veškeré využití zdroje jsou řádně a průběžně citovány. Poznámkový aparát čítá 295 poznámek pod čarou.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Hloubka provedené analýzy je značná a napříč rozsáhlé práce konstantní.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	V práci nebylo využito grafů ani tabulek.
Jazyková a stylistická úroveň	Práce má vysokou stylistickou i jazykovou úroveň.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

K práci jsou připomínky stylistického rázu. Místo se objevují překlepy anebo pravopisné chyby.

Str. 31 výsledek stavební činnosti x i, str. 63 má povahu movité věci, a nebo, části liniových staveb tvořili x y

V rámci ústní obhajoby se autorka zaměří na následující otázku: Lze hráz rybníka (rybník celý včetně potřebných zařízení – stavidel, bezpečnostního přelivu, zařízení pro krmení ryb apod.) postavit na základě práva stavby?

Bylo by možné časově omezené právo stavby při stavbě rybníka možné prodloužit nad zákonné omezení?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Předložená práce splňuje formální i obsahové požadavky kladené na tento druh prací a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.
Navržený klasifikační stupeň		Výborně

V Praze 25. 6. 2020

JUDr. et MUDr. Alexandr Thöndel, Ph. D.

Konzultant diplomové práce